

Waarom klassieke muziek maatwerk is

Om ook in de toekomst sociale en culturele functies te kunnen blijven vervullen, kleurt philharmonie zuidnederland haar positie op de maatschappelijke toonladder opnieuw in. Een muzikale herpositionering om een nieuwe jonge doelgroep te enthousiasmeren en tegelijkertijd het trouwe publiek vast te houden.

Maud Douwes, relatiemanager bij philharmonie zuidnederland, licht nieuwe initiatieven toe en vertelt over de opdracht van het orkest om deels zelfvoorzienend te zijn.

Tekst: Jesper Kuijpers | Fotografie: Paul Rous
en philharmonie zuidnederland

H

et Rijk heeft philharmonie zuidnederland een flinke opdracht meegegeven. De samengevoegde musici van Het Brabants Orkest en het Limburgse Symfonie Orkest zijn onderdeel van een vierjarige subsidiecyclus. Om ook in de toekomst in aanmerking te komen voor deze bijdrage moet het orkest voor 25 procent zelf de broek kunnen ophouden. Gouverneur Theo Bovens pleitte in Navenant al eerder om philharmonie zuidnederland uit de vierjarige cyclus te plaatsen: “Ik denk dat we in Nederland een afspraak moeten maken met het Rijk, provincie en gemeenten om het orkest overeind te houden als basisbehoefte. Een soort infrastructuur voor de muziepiramide die je voor langere tijd garandeert.”

Maud: “De eis om deels zelf inkomsten te verwerven, vraagt van veel culturele organisaties een andere mindset. Het vakmanschap van een musicus is breder geworden. Niet alleen is perfecte beheersing van een instrument een vereiste, de musici krijgen ook andere taken toebedeeld. Zij worden meer betrokken bij de communicatie met het publiek en sponsoren.”

CREATIEF NADENKEN

Als relatiemanager heeft Maud de taak bedrijven, organisaties en personen te benaderen voor een mogelijke samenwerking met het orkest. Dat muzikale maatwerk varieert van huiskamerconcerten en muziek-evenementen tot bedrijfscursussen en muziekworkshops. Maud: “In de gesprekken die ik met bedrijven en organisaties voer, wordt samen gezocht naar de behoefte die er bij het bedrijf ligt en wat wij daar als orkest aan kunnen

bijdragen. Zo kunnen we bijvoorbeeld met een muzikale training de onderlinge samenwerking tussen medewerkers verbeteren of via een workshop dirigeren thema's als persoonlijke ontwikkeling en leiderschap aanpakken. De interactie tussen mensen geeft energie en vertrouwen, leidt tot nieuwe ontdekkingen en werkt altijd inspirerend en bevrijdend. Ook is het mogelijk feestelijke concerten te organiseren, zoals we laatst voor een groot nationaal bedrijf deden: muziek en woord combineren vanuit het leidende bedrijfsthema, uitgevoerd door orkestmusici, jonge talenten en twee presentatoren. Belangrijk is origineel te zijn, waarbij ingrediënten als humor, passie en ontroering de hoofdtonen voeren. Deze bedrijven dragen met hun steun en vertrouwen als ware ambassadeurs veel bij aan de positie en het bestaansrecht

van het orkest en daarmee indirect aan de samenleving.”

NIEUWE FORMULES

De philharmonie zuidnederland zoekt daarom, zoals ambassadeur en LWV-voorman Wim Weijnen het verwoordde, de haarvaten van de maatschappij op. Voorbeelden daarvan in Limburg zijn de harmonie- en fanfareconcerten, de Vastelaovendconcerten en het Liberation Concert Margraten. Maud: “De kracht van het orkest zit in het feit dat we in staat zijn met eigen musici een symfonie van Mahler te spelen. Daarnaast zoeken we naar nieuwe formules om meer mensen te enthousiasmeren voor klassieke muziek, zonder de traditionele concerten, waarmee wij ons trouwe publiek bedienen, vaarwel te zeggen.”

Het is een feit dat tieners, twintigers en dertigers niet meer automatisch warm lopen voor klassieke muziek. Dansen doen ze op festivals op denderende housemuziek van Nicky Romero of Afrojack. Wegdromen gebeurt op Pinkpop tijdens popbijdrages van Dotan of Racoon. Ook bepaalt ‘de jeugd’ steeds vaker zelf wanneer het naar muziek luistert. Niet op een vastgesteld tijdstip in een concertzaal, maar overal en nergens via on-demand streaming muziekdiensten als Spotify en SoundCloud. ‘Als de berg niet naar Mozes komt, gaat Mozes wel naar de berg.’ De philharmonie zuidnederland werkt daarom aan nieuwe formules om klassieke muziek naar de jongere doelgroepen toe te brengen. In de drie studentensteden Maastricht, Eindhoven en Tilburg richt het orkest zich speciaal op studenten en speelt het tijdens ‘Spicy Classics’

DE PHILHARMONIE ZUID-NEDERLAND WERKT AAN NIEUWE FORMULES OM KLASSIEKE MUZIEK NAAR DE JONGERE DOELGROEPEN TOE TE BRENGEN

voorstellingen in poptempels als De Effenaar (Eindhoven) en 013 (Tilburg) met een hapje en drankje. “Dertigers en veertigers bieden we een avond aan waarin we hen binnen een sjeke, hippe, trendy omgeving een onvergetelijke beleving van ‘het onverwachte’ aanbieden, waarin klassieke muziek centraal staat maar op een verrassende en vooral heel persoonlijke manier wordt aangeboden.”

EDUCATIE

Het orkest beseft dat klassieke muziek voor kinderen geen vanzelfsprekendheid meer is. Tieners en basisschoolleerlingen groeien op met iPhone-oortjes, megahits en shuffelen. Toonladders, partituren of ‘mezzopiano’ zegt ze steeds minder. Daarom werkt philharmonie zuidnederland ook aan haar educatieve taak. Dat is een combinatie tussen gastlessen,

lesstof, workshops en aan de doelgroep aangepaste concerten. Maud: “Onze jonge gasten variëren in de leeftijd van vier tot achttien jaar. We laten hen graag door verschillende projecten aan muziek proeven, waarbij we zo vaak als mogelijk het zelf muziek maken aan bod laten komen. Dus we spelen niet alleen vóór jonge gasten, maar ook mét jongeren of we laten muziek maken dóór dat jonge publiek.”

Ze vergelijkt philharmonie zuidnederland met andere onmisbare elementen in onze samenleving, zoals de zorg en het onderwijs. “Muziek raakt mensen direct in het hart en weet telkens weer nieuwe generaties te boeien en te ontroeren. Kunst en cultuur zijn onmisbare bouwstenen van onze maatschappij. Steden ontleneren er hun aantrekkingskracht en rijkdom aan. Klassieke muziek behoort tot ons erfgoed en kan veel voor je betekenen. Onze opdracht is het om dit vorm te geven en uit te dragen waardoor publiek, politiek en bedrijfsleven meer waarde gaan hechten aan cultuur en klassieke muziek in het bijzonder.” ■

**HET ORKEST BESEFT DAT
KLASSIEKE MUZIEK VOOR
KINDEREN GEEN
VANZELFSPREKENDHEID MEER IS**